

Międzypokoleniowy gang motorynkowy.

ROMET PONY MARZENIE DOROSŁYCH JUŻ DZIECI

TEKST I ZDJĘCIA: ALEKSANDER NOWAK

Wiele dzisiejszych trzydziesto-paroletków z braci motocyklowej dosiada obecnie najróżniejszych maszyn o niesamowitej stylistyce i czasem jeszcze bardziej niecodziennych osiągnięciach. Jednak przypomnijmy sobie pojazd, który był marzeniem wielu motocyklistów w ich dziecięcych latach. Jednośląd dla ówczesnych nastoletników wręcz kultowy. Wehikuł, dzięki któremu wielu z nas rozpoczęło swoją przygodę z jednoślądami, a teraz może dokonać podróży w czasie...

PONY M1

PONY M2

PONY M3

PONY 301

Pierwsze kroki

W okresie PRLu nasze ulice nie były tak bogate w osiągnięcia światowej motoryzacji, jak ma to miejsce dzisiaj. Nowe dostępne były wyłącznie pojazdy z bloku RWPG. Jednak nawet w takich czasach nasz polski przemysł motoryzacyjny nie zapomniał o najmłodszych. W roku 1978 Zakłady Romet w Bydgoszczy wypuściły na rynek pierwszy motorower z serii PONY – popularnie zwany motorynką. Pierwszy Model M1 posiadał dwusuwowy silnik Dezametu - typ 017. Miał on ręczną zmianę biegów w lewej manetce kierownicy, jednak odpalany był za pomocą „kopniaka”. Siedzieliśmy na rowerowym siodle, trzymając charakterystycznie wygiętą kierownicę. Tylny stalowy błotnik z boku miał zamocowaną skórzaną rowerową narzędziówkę. M1 był modelem „sondażowym” i produkowano go niecałe 2 lata. Na przełomie lat 70/80 XX wieku motorynka kosztowała 8650 złotych, zatem była ona droższa od Komara 2352, który kosztował 7350 złotych.

Szybkie modernizacje

Już w roku 1980 światło dzienne ujrzał model M2. To była już zdecydowanie ładniejsza i dojrzała konstrukcja przypominająca miniatury motocykl. Wyposażona była w zmodernizowany silnik Dezametu produkowany w Nowej Dębce o oznaczeniu 023. Ta jednostka posiadała

manualną skrzynię biegów o dwóch przełożeniach zmienianych lewą stopą jak w „dorosłych” motocyklach. Silnik uzyskiwał 1,7 KM przy 4800 obr/min, a moment obrotowy wynosił 2,9 NM przy 2800 obr/min. Dzięki lekkiej konstrukcji ważącej w stanie gotowym do jazdy 40 kg, motorower bez problemu osiągał prędkość 40 km/h przy spalaniu rzędu 2l/100km. Owalny zbiornik paliwa mieścił 5.5l mieszanki 1:30. Rama była stalowa o konstrukcji grzbietowej, z przodu zawieszenie stanowił widelec teleskopowy, z tyłu 2 amortyzatory i wleczony wahacz. Taka budowa pozwalała przewozić motorynkę ciężar do 100kg. Romet PONY wyposażony był w 9-calowe odlewane z duraluminium felgi, na które zakładano dętkowe balonowe opony o lekko kostkowym bieżniku w rozmiarze 2,5 x 9”. Opony te mimo małego rozmiaru uzyskiwały dobrą przyczepność na asfalcie jak i drogach nieutwardzonych. Hamulce zarówno z przodu jak i z tyłu to mechaniczne bębny o średnicy 97,5mm, które znakomicie dawały sobie radę z niską masą pojazdu. Pojawiały się również motorynki tego typu z 3 biegowym silnikiem 019 pochodzącym z modelu 50-T-1, ale stanowią one niezwykle rzadkość. Pod wygodnym nowym siedłem umieszczonym na wysokości 65 cm znajdował się niewielki zamykany plastikowy schowek na narzędzia, plastikowy tylny błotnik a pod bakiem z prawej strony znajdowała się pompka do kół. Zmieniono również kierownicę, poprawiając ergonomię. Instalację elektryczną stanowiła 6V prądnica o mocy 20 W bez akumulatora. Zasilala ona jedynie przedni reflektor jak i tylne światło pozycyjne. Przedni reflektor natomiast posiadał światło mijania jak i drogowe. Dzwonek rowerowy pełnił rolę sygnału dźwiękowego.

Kolejny model

Równolegle do modelu M2 w roku 1984 rozpoczęto produkcję bliźniaczego i dość unikalne-

Maszyna na podjeździe.

Kolejne pokolenie w brzuszku mamy już rwie się do sprzęcika.

go modelu M3. Od modelu M2 różnił się wyraźnie optycznie innym silnikiem o oznaczeniu 025. Silnik ten wywodził się z jednostki napędowej Komara - mianowicie S38. Natomiast posiadał nożną zmianę biegów i standardowy motocyklowy starter. Takie podejście firmy z Bydgoszczy pozwoliło wykorzystać części silnikowe po nieprodukowanym już Komarze. Jednostka ta posiadała charakterystyczny jajowaty kształt, również głowica i cylinder miały mniejsze żebrowanie i owalny kształt. Wynikało to z tego, że przeciwstawie do mocniejszych „kwadraczków” (023) o stopniu sprężania 8,0:1 silnik 025 był mniej obciążony, a jego stopień sprężania wynosił 6,5:1. Skutkowało to nieco mniejszą mocą wynoszącą 1,4 KM przy 4000 obr/min oraz momentem obrotowym wynoszącym 2,75 NM przy 2500 obr/min. Model M3 miał niewiele mniejsze przyspieszenie, ale prędkość maksymalna pozostała na tym samym poziomie. Lata 80-te to czas szalejącej inflacji; pod koniec 1986 roku motorynka kosztowała 57.000 złotych, co stanowiło równowartość ponad 2 przeciętnych pensji.

Ostatni z rodziny

Pod koniec roku 1988 zaczęto produkować ostatni z serii PONY motorower o oznaczeniu

301. Miał on zmodyfikowaną ramę i wydłużony z 900mm do 940mm rozstaw osi. Podnóżki we wszystkich egzemplarzach przykręcane były jako dodatkowy cały element i nie stanowiły integralnej części spawanej do ramy; ułatwiało to naprawę po małej wywrotce. Romet otrzymał również nowy „kwadratowy” zbiornik paliwa - bliźniaczy z Kadetem o pojemności 4,5l. Do napędu służył znany już silnik Dezametu, typ 023. Reszta zasadniczej konstrukcji pozostała bez zmian. Ten model po raz ostatni opuścił bramy fabryki w 1994 roku.

Warto realizować dziecięce marzenia

Romet Pony był niezwykle udanym jednośladem. Mimo iż nie był produkowany w dużych ilościach i stanowił zaledwie kilka do kilkunastu procent rocznej produkcji Zakładów w Bydgoszczy, to jest nadal świetnie rozpoznawany. Jego popularność wynikała z niezwyklej urody (to w tamtym czasie chyba najładniejszy motorower tej klasy na świecie) oraz funkcjonalności. Konstrukcja z niskim środkiem ciężko-

ści ułatwiała jazdę już najmłodszym, a obsługa wszystkich elementów jak w „dorosłych” motocyklach poszerzała wiedzę i kulturę techniczną wśród nastolatków. Dodatkowo od najmłodszych lat kierowca wyrabiał w sobie prawidłowe odruchy, co miało gigantyczny wpływ na poprawę bezpieczeństwa przy poruszaniu się kolejnymi większymi pojazdami. Te niewielkie jednoślady mają również wartość historyczną,

POD KONIEC 1986 ROKU MOTORYNKA KOSZTOWAŁA 57.000 ZŁOTYCH, CO STANOWIŁO RÓWNOWARTOŚĆ PONAD 2 PRZECIĘTNYCH PENSJI.

oryginalnie zachowane egzemplarze starsze niż 25 lat to pojazdy zabytkowe. Sympatia do tego modelu jak i marki Romet jest powszechna i międzypokoleniowa. Nic dziwnego, bowiem motorynki to świetne jednoślady,

na których wielu motocyklistów zaczynało swoją przygodę. Marzenie o motorynce bywa zaraźliwe i często przechodzi z pokolenia na pokolenie; a czy jest coś przyjemniejszego niż uczenie jazdy jednośladem naszych pociech tym samym pojazdem, na którym zaczynaliśmy sami? Ten uśmiech! Ta radość! Znowu czujesz się dzieckiem! Bezczenne... **MAW**